
Na britských barikádách se bojuje i za nás

Na britských barikádách se bojuje i za nás

LIDOVÉ NOVINY

16.11.2010, rubrika: Akademie, strana: 27, autor: Radka Kvačková

ŠKOLA, Radky Kvačkové

Zdá se, že z toho zápisného na vysoké školy nakonec nic nebude. Škoda, nejspíš by to byl rychlejší a efektivnější způsob, jak vylepšit rozpočty škol, než takzvané odložené školné, které má být vyšší, zato dorazí do škol s poměrně značným zpožděním. Anebo spíš nedorazí, protože absolventi, kteří by je měli splácet, najdou způsob, jak se tomu vyhnout.

Zápisné se tak stane dalším z nápadů nového ministra školství, které mu rozmluvili. Je snad na čase, aby s nápady přestal? No, já nevím. Svého času jsem četla paměti manželky jordánského krále. Mimo jiné vzpomínala, jak jejich království navštívil známý americký podnikatel Ted Turner, který nápady sršel. Například se podíval přes záliv na protější pobřeží, psala, a hned navrhol: No není tohle ideální prostor pro Palestince, kteří přišli o své domovy? Jasně že nebyl, ale inteligentní žena jordánského krále se nepohoršovala. Nereálných nápadů chrlil sto denně, konstatovala, ale nesmíme zapomínat, že jedním z nich bylo i založení zpravodajské stanice CNN.

Téměř trojnásobný nárůst horního limitu pro školné, který ohlásila britská vláda, je vážně nářez. Devět tisíc liber (260 000 Kč) ročně představuje obrovskou zátěž i přesto, že je možné platbu odložit na dobu, kdy člověk už slušně vydělává. Přitom nelze tak úplně spoléhat na to, že skutečnou cenu výrazně sníží konkurence mezi školami. Na první pohled by se to zdálo logické: škola přece potřebuje studenty stejně jako studenti potřebují školu, možná dokonce i víc. Když bude příliš drahá, půjdou uchazeči jinam, a pokud to budou i ti nadaní, začne vzdělávací a vědecká instituce upadat.

Jenže dobré britské školy mají v tomto ohledu vystaráno: když nepřijdou studovat Britové, přijdou nejspíš uchazeči z dalších zemí Evropské unie. Táhne angličtina i tradice. Mimochodem, možná že i to je důvod, proč tam horní hranici školného zvedají: občané Evropské unie, kteří se na britské školy hrnou, musí mít stejné podmínky jako Britové. To znamená, že po nich nikdo nesmí chtít vyšší školné. Dosud byli například proti Američanům, kteří platili za studium v Oxfordu nebo Cambridgi o dost víc, ve finanční výhodě. Už nebudou. V tom ohledu se tedy na britských barikádách bojuje i za nás. Bilingvní děti se podle několika studií shrnutých pro časopis Science rychleji přizpůsobují změnám, lépe se soustředí v nejasných situacích a v dospělosti jsou méně náchylné k Alzheimerově chorobě. Možným vysvětlením prý je, že bilingvní lidé procvičují mozek jiným způsobem než lidé s jedním jazykem. Dítě vychovávané v dvojjazyčném prostředí má totiž praxi v přepínání pozornosti, což ostatní nemají. Americký profesor Diamond připouští, že nové studie nejsou zcela jednoznačně průkazné. Vyzývá ale lidi, aby neopakovali chyby mnoha imigrantů v USA, včetně jeho vlastních příbuzných, kteří své děti po příjezdu do Spojených států neučili jejich rodnému jazyku. Zajímavé, nezdá se vám?